

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-8337.

Chișinău

„3” noiembrie 2017

Biroul Permanent al Parlamentului

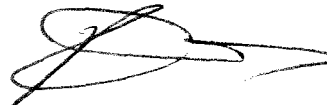
În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.897 din 3 noiembrie 2017.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

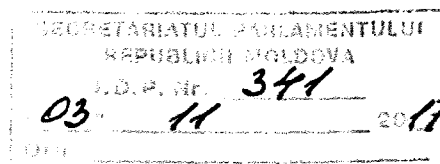
Anexe:

1. Hotărîrea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română - 1 filă și în limba rusă - 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română -9 file și în limba rusă -10 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (4 file);
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (2 file).

Secretar general al Guvernului

 Lilia PALII

Ex.:E.Grosu
Tel.:022250274

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.897

din 3 noiembrie 2017

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează,

Ministrul justiției

Vladimir Cebotari

Ministrul sănătății,
muncii și protecției sociale

Stela Grigoraș

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 241-XVI din 20 octombrie 2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 164-167, art. 812), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului, cuvântul „neguvernamental”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „necomercial”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 1, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) protecția drepturilor victimelor, prezumatelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, asigurarea protecției și asistenței acestora;”.

3. Articolul 2:

la punctul 1), după cuvintele „trafic de ființe umane” se introduce textul „(trafic de persoane adulte sau trafic de copii)”;

punctul 2) se abrogă;

punctul 3):

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) exploatare sexuală comercială sau necomercială”;

la litera d):

cuvintele „pentru transplant” se exclud;

ultima propoziție se exclude;

se completează cu punctele 3¹⁾ și 3²⁾ cu următorul cuprins:

„3¹⁾ *exploatare sexuală comercială* – folosirea victimei prin constrângere în prostituție sau în pornografică în schimbul mijloacelor financiare sau altor beneficii patrimoniale;

3²⁾ *exploatare sexuală necomercială* – folosirea victimei prin constrângere, fără un interes material, în căsătorie (inclusiv poligamică) sau concubinaj”;

la punctul 7), textul „, inclusiv de libertatea de mișcare, reținerea ca ostatic” se exclude;

punctul 11) va avea următorul cuprins:

„11) *victimă a traficului de ființe umane* – persoană fizică constatată ca fiind supusă acțiunilor de trafic indicate la pct. 1)”;

se completează cu punctele 11¹⁾ și 11²⁾ cu următorul cuprins:

„11¹) *prezumată victimă a traficului de ființe umane* – persoană fizică care prezintă anumite semne că ar putea fi victimă a traficului de ființe umane, dar nu a fost oficial recunoscută în calitate de victimă sau parte vătămată ori refuză să colaboreze cu autoritățile pentru a fi identificată;

11²) *potențială victimă a traficului de ființe umane* – persoană fizică care se află în stare de dificultate, asociată cu circumstanțe specifice, ce conduc spre marginalizarea sau excluziunea socială, din cauza cărora persoana poate deveni victimă a traficului de ființe umane”;

punctele 12) și 13) vor avea următorul cuprins:

„12) *traficant de ființe umane* – persoană care săvârșește acțiunile indicate la pct. 1);

13) *identificare a potențialelor victime ale traficului de ființe umane* – proces de stabilire și verificare a identității potențialelor victime ale traficului de ființe umane”;

se completează cu punctul 13¹) cu următorul cuprins:

„13¹) *identificare a prezumatelor victime ale traficului de ființe umane* – proces de stabilire și verificare a identității prezumatelor victime ale traficului de ființe umane;”.

4. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 4.** Principiile de prevenire și combatere a traficului de ființe umane

Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane se efectuează în baza următoarelor principii:

- a) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- b) respectarea interesului superior al copilului;
- c) confidențialitatea informației cu privire la viața privată a victimelor, prezumatelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane;
- d) legalitatea;
- e) accesul liber la justiție;
- f) nediscriminarea;
- g) abordarea multidisciplinară și intersectorială;
- h) accesul necondiționat la protecție și asistență pentru victimele traficului de ființe umane;
- i) abordarea egală a tuturor formelor și tipurilor de trafic național sau transnațional de ființe umane, legat sau nu de crima organizată;
- j) cooperarea internațională.”

5. Articolul 5 se abrogă.

6. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 7.** Planul național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane

(1) În vederea stabilirii modalităților de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și protecția victimelor acestuia, Guvernul aprobă Planul național

de prevenire și combatere a traficului de ființe umane (în continuare – *Plan național*).

(2) Planul național conține descrierea problemelor existente, stabilește obiectivele generale și specifice, activitățile ce necesită a fi implementate în perioada planificată, cheltuielile estimate, termenele de realizare, indicatorii de progres cantitativi și calitativi.

(3) Responsabil de elaborarea Planului național în baza propunerilor înaintate de către autoritățile publice locale și autoritățile publice centrale, organizațiile necomerciale și organizațiile internaționale, este Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane.”

7. Articolul 8:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Componenta și Regulamentul Comitetului național se aprobă de Guvern.”;

la alineatul (4):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) coordonează elaborarea politicii de stat în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane”;

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) coordonează monitorizarea implementării politicii de stat în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane”;

literele c) și d) vor avea următorul cuprins:

„c) colectează și analizează informații privind datele statistice ale traficului de ființe umane la nivel național, privind progresele și eforturile statului de prevenire și combatere a traficului de ființe umane;

d) formulează propuneri referitoare la amendarea cadrului normativ în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane și a protecției victimelor traficului de ființe umane”;

la litera e), cuvintele „organizează campanii” se substituie cu cuvintele „coordonează organizarea campaniilor”;

la litera f), cuvintele „și la îndeplinirea acțiunilor de prevenire și combatere a traficului de ființe umane” se exclud;

la litera g), cuvântul „periodic” se exclude;

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Avocatul Poporului are dreptul să asiste și să ia cuvânt la ședințele Comitetului național.”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Reprezentanții organizațiilor necomerciale, precum și ai organizațiilor internaționale care au reprezentanțe în Republica Moldova și care desfășoară activități de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și de acordare a asistenței victimelor traficului de ființe umane pot participa la ședințele Comitetului național cu drept de vot consultativ, fiind incluși în componența acestuia și a comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane.”;

alineatul (8) se abrogă.

8. Articolul 9:

la alineatul (1), ultima propoziție se exclude;

alineatul (2):

litera b) se completează în final cu textul „, elaborează și realizează planuri locale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane”;

se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) acordă asistență și asigură funcționalitatea echipelor multidisciplinare teritoriale din cadrul Sistemului național de referire.”;

la alineatul (3), cuvintele „de combatere a” se substituie cu cuvintele „pentru combaterea”;

la alineatul (4), cuvintele „autorității reprezentative respective și” se exclud.

9. Articolul 10:

la alineatul (1), punctele 3) și 4) vor avea următorul cuprins:

„3) Agenția Servicii Publice acordă suport și asistență în întocmirea și eliberarea actelor de identitate pentru victimele traficului de ființe umane, în conformitate cu legislația în vigoare. În cazul în care victima se află în afara țării, asistența în întocmirea și eliberarea actelor de identitate este acordată prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene;

4) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, prin intermediul subdiviziunilor competente și instituțiilor subordonate:

a) organizează procesul de repatriere a copiilor și adulților victime ale traficului de ființe umane, traficului ilegal de migranți, în colaborare cu alte autorități publice abilitate în acest domeniu, precum și cu organizațiile necomerciale și organizațiile internaționale;

b) coordonează și monitorizează activitatea Sistemului național de referire;

c) monitorizează activitatea centrelor de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane;

d) prin intermediul Inspectoratului de Stat al Muncii, contribuie la identificarea cazurilor de trafic de ființe umane în scop de exploatare prin muncă;

e) în colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, desfășoară activități de informare despre situația de pe piața forței de muncă, pregătirea profesională, stimularea ocupării forței de muncă, prin prestarea serviciilor de mediere a muncii, informarea și consilierea profesională, orientarea și formarea profesională, precum consultarea și asistența în inițierea unei activități de întreprinzător;

f) dezvoltă cooperarea internațională, negociază și încheie acorduri și semnează protocoale de cooperare internațională în domeniul acordării asistenței victimelor traficului de ființe umane, în limitele competențelor sale instituționale și în conformitate cu legislația în vigoare;

g) elaborează programe de acordare a asistenței medicale, inclusiv psihiatrice, stabilește instituțiile medicale care vor acorda astfel de asistență victimelor traficului de ființe umane.”;

- punctul 4¹) se abrogă;
- la punctul 5), cuvintele „Ministerul Educației” se substituie cu textul „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării”;
- punctul 8) se abrogă;
- la punctul 9), după cuvintele „Ministerul Economiei” se introduc cuvintele „și Infrastructurii”;
- punctul 11) va avea următorul cuprins:
- „11) Biroul pentru Relații cu Diaspora:
- a) participă la elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor de prevenire și combatere a traficului de ființe umane;
 - b) asigură instruirea membrilor diasporei în domeniul prevenirii traficului de ființe umane;
 - c) colaborează cu membrii diasporei în vederea prevenirii și combaterii traficului de ființe umane;
 - d) asigură informarea membrilor diasporei cu privire la actele normative naționale în domeniu.”;
- la alineatul (2), cuvintele „organizează sistematic campanii” se substituie cu cuvintele „participă la organizarea campaniilor”;
- se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:
- „(4) Autoritățile administrației publice locale planifică anual resurse financiare pentru susținerea serviciilor de asistență și protecție a victimelor, prezumatelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane.”

10. La articolul 11:

- alineatul (1) va avea următorul cuprins:
- „(1) Ministerul Afacerilor Interne și instituțiile subordonate ale acestuia:
- a) depistează și combat infracțiunile de trafic de ființe umane și cele conexe acestora;
 - b) gestionează și analizează date privind traficul de ființe umane;
 - c) identifică victimele traficului de ființe umane, le acordă protecția necesară și/sau le referă la servicii de asistență și protecție socială;
 - d) întreprind măsuri de prevenire a traficului de ființe umane.”;
- la alineatul (5), cuvintele „Procuratura Generală” din prima propoziție se substituie cu cuvântul „Procuratura”, iar în propoziția a doua, după cuvintele „Procuraturii Generale” se introduc cuvintele „și Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale”;
- alineatul (7) se completează în final cu propoziția „Componenta nominală a Consiliului coordonator, precum și modul de desfășurare a activității acestuia se aprobă de către Procurorul General.”;
- la alineatul (8), textul „10 ianuarie” se substituie cu textul „15 ianuarie”, iar textul „20 ianuarie” se substituie cu textul „15 februarie”.

11. Articolul 14 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Ministerul Economiei și Infrastructurii asigură instruirea specialiștilor din domeniul transportului aerian și terestru național privind prevenirea traficului de ființe umane.”

12. Titlul capitolului III va avea următorul cuprins:

„Capitolul III

PROTECȚIA ȘI ASISTENȚA VICTIMELOR, PREZUMATELOR VICTIME ȘI POTENȚIALELOR VICTIME ALE TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE”.

13. Articolele 15 și 16 vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 15.** Elementele Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane

Sistemul național de referire are la bază următoarele elemente:

- a) unitatea națională de coordonare a Sistemului național de referire;
- b) echipele multidisciplinare teritoriale din cadrul Sistemului național de referire;
- c) standardizarea procedurilor de cooperare interinstituțională în cadrul Sistemului național de referire.

Articolul 16. Identificarea victimelor, prezumatelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane

(1) Identificarea victimelor, prezumatelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane se efectuează de către autoritățile/instituțiile publice competente care au motive rezonabile să creadă că persoana este victimă, prezumată sau potențială victimă a unui astfel de trafic.

(2) Identificarea victimelor, prezumatelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane se realizează în scopul acordării asistenței și protecției necesare.

(3) Identificarea victimelor traficului de ființe umane se realizează în cadrul sau în afara procesului penal.”

14. Articolul 17:

la alineatul (1), cuvintele „sînt instituții specializate care oferă” se substituie cu cuvintele „sînt instituții care prestează servicii sociale oferind”;

alineatul (2):

literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) autoritățile administrației publice centrale, la propunerea sau cu informarea Comitetului național;

b) autoritățile administrației publice locale, la propunerea sau cu informarea comisiei teritoriale specificate la art. 9”;

la litera d), cuvîntul „și” se substituie cu cuvintele „împreună cu”;

la alineatul (4), în partea introductivă, după textul „Durata cazării prevăzute la alin. (3)” se introduce textul „sau alin. (5)”;

la alineatul (7), cuvintele „de la bugetele comune ale” se substituie cu cuvintele „din bugetul”.

15. Articolul 18:

la alineatul (3), cuvintele „să audieze” se substituie cu cuvintele „să beneficieze de”;

alineatul (4) se abrogă.

16. Articolul 19:

la alineatul (2):

cuvîntul „concomitent” se exclude;

se completează în final cu textul „, ca urmare a efectuării analizei riscurilor”;

la alineatul (5), textul „Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în comun cu Ministerul Afacerilor Interne și cu Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor” se substituie cu cuvîntul „Guvern”.

17. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„Articolul 20. Protecția și asistența victimelor, prezumatelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane

(1) Victimelor traficului de ființe umane li se acordă asistență pentru reabilitare prin oferirea serviciilor medicale, psihologice, juridice, educaționale și sociale.

(2) Persoana prezumată victimă a traficului de ființe umane se consideră vulnerabilă și are dreptul la asistență și protecție din partea autorităților publice competente.

(3) Persoanele identificate drept victime sau potențiale victime ale traficului de ființe umane sînt asigurate cu asistență medicală în instituțiile medico-sanitare, în modul stabilit de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

(4) Victimelor traficului de ființe umane li se acordă o perioadă de reflecție. În această perioadă, este interzisă punerea în executare a oricărui ordin de expulzare emis împotriva acestor persoane.

(5) Acordarea serviciilor de protecție și asistență nu este condiționată de dorința victimelor de a face declarații și de a participa la procesul de urmărire a traficanților, precum și de domiciliul sau reședința temporară a victimei.

(6) Autoritățile administrației publice competente sînt obligate să informeze victimele, prezumatele și potențialele victime ale traficului de ființe umane despre drepturile lor, despre autoritățile, organizațiile și instituțiile cu funcții de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, de protecție și asistență a victimelor traficului.

(7) Victimelor, prezumatelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane li se acordă protecție și asistență din partea echipelor multidisciplinare teritoriale, comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane și autorităților administrației publice, în limitele competențelor acestora și în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative.”

18. Articolul 21:

la alineatul (2), cuvîntul „răspîndirea” se substituie cu cuvîntul „divulgarea”;

la alineatul (3), cuvîntul „răspîndirea” se substituie cu cuvîntul „divulgarea”, iar cuvintele „de stat” se substituie cu cuvintele „a martorilor și”.

19. La articolul 22 alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) acordă asistență și protecție cetățenilor Republicii Moldova identificați drept victime ale traficului de ființe umane, contribuie la repatriere în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, legislației țării de reședință, precum și în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova”;

la litera b), textul „în termene restrînse,” se exclude, iar cuvintele „pierderii sau imposibilității ridicării de la traficantii de ființe umane a actelor de identitate” se substituie cu cuvintele „lipsei actelor de identitate”.

20. Titlul capitolului IV va avea următorul cuprins:

„Capitolul IV

REGLEMENTĂRI SPECIALE PRIVIND TRAFICUL DE COPII”.

21. Articolul 25:

la alineatul (2), după cuvîntul „organizațiilor” se introduce cuvîntul „necomerciale”;

la alineatul (3), cuvintele „agențiile sociale” se substituie cu cuvintele „instituțiile de asistență socială”.

22. Articolul 26 se abrogă.

23. Articolul 28:

la alineatul (1), cuvîntul „returnării” se substituie cu cuvîntul „repatrierii”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Calitatea procesuală de victimă a traficului de copii nu suspendă procesul de reunificare a familiei ori repatriere a copilului victimă în țara de origine dacă aceasta este în interesul superior al copilului.”;

la alineatul (3), cuvîntul „returnarea” se substituie cu cuvîntul „repatrierea”, iar cuvîntul „reșezarea” se substituie cu cuvîntul „transferarea”;

la alineatul (4), cuvîntul „reșezare” se substituie cu cuvîntul „transferare”;

la alineatul (5), cuvîntul „returnat” se substituie cu cuvîntul „repatriat”.

24. Articolul 29:

la alineatul (1), după cuvintele „asistență copiilor victime” se introduc cuvintele „sau potențiale victime”, iar după cuvintele „a crede că ei sînt” se introduc cuvintele „în risc de a fi”;

la alineatul (2), cuvintele „referit de urgență” se substituie cu cuvintele „transmis de urgență sub supravegherea”;

la alineatul (3), după cuvintele „comisiile teritoriale de combatere a traficului de ființe umane” se introduce textul „echipele multidisciplinare teritoriale,”, după cuvintele „un copil victimă” se introduc cuvintele „sau potențială victimă”, iar după cuvintele „să informeze imediat” se introduce textul „autoritatea tutelară teritorială,”;

la alineatul (7), textul „6 luni” se substituie cu textul „12 luni”;

la alineatul (9), cuvintele „Legii învățământului” se substituie cu cuvântul „legii”;

alineatul (11) va avea următorul cuprins:

„(11) Copiii victime ale traficului de ființe umane au dreptul la asistență și protecție pe termen lung, pînă la reabilitarea deplină. Copiii privați de mediul familial au dreptul la o formă familială de protecție sau la serviciul de plasament de tip familial, în condițiile legii.”

25. Titlul capitolului V va avea următorul cuprins:

„Capitolul V

RĂSPUNDEREA PENTRU COMITEREA INFRAȚIUNILOR DE TRAFIC DE FIINȚE UMANE”.

26. La articolul 30:

titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 30.** Răspunderea persoanei fizice pentru traficul de ființe umane”;

la alineatul (3), cuvîntul „intenționată” se exclude.

Art. II. – Articolul 8 din Legea nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 167-172, art. 534), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu litera j) cu următorul cuprins:

„j) copiii sînt victime ale infracțiunilor”.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Actualitatea elaborării proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, constă în necesitatea eliminării unor probleme de ordin legislativ cu care se confruntă specialiștii din cadrul autorităților publice abilitate cu atribuții de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, precum și acordarea protecției și asistenței necesare victimelor acestor infracțiuni. În această ordine de idei, în procesul de examinare a legislației din domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane, s-au depistat un șir de lacune ce se referă la definirea termenilor specifici din legislația de specialitate, atribuțiile pe care le au autoritățile publice centrale în asigurarea asistenței și protecției victimelor traficului de ființe umane, precum și necesitatea stabilirii unor prevederi care vor facilita activitatea autorităților publice.

2. Expunerea problemelor abordate în proiect prin prisma cadrului normativ în vigoare, argumentarea necesității de reglementare, evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege vizează operarea modificărilor în Legea nr. 241 din 20 octombrie 2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane – *în continuare* - (Legea nr. 241/2005) și Legea nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți - *în continuare* - (Legea nr. 140/2013).

Modificările propuse la Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane

La articolul 2 din Legea nr. 241/2005, se propune modificarea conceptului de „trafic de ființe umane” astfel, acesta va include și conceptul de „trafic de copii”. În redacția actuală a Codului Penal componenta prevăzută la art. 165 „Traficul de ființe umane” din punct de vedere gramatical este formulată greșit, or, victimele infracțiunii prevăzute la art. 208 din Codul penal, și anume „copiii” de asemenea sunt ființe umane. În acest sens, Ministerul Justiției a inițiat procedura de elaborare a proiectului de lege privind modificarea și completarea Codului penal, unde, printre altele se va înlătura și această confuzie.

Urmare a mai multor ateliere de lucru la care au participat responsabilii de implementarea și monitorizarea Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane *în continuare* - (Sistemul național de referire), proiectul a fost completat cu noțiuni noi, astfel ca „prezumată victimă a traficului de ființe umane” și „potențială victimă a traficului de ființe umane”, „Sistemul național de referire”, „Echipa multidisciplinară teritorială din cadrul Sistemului național de referire”, „Unitatea națională de

coordonare a Sistemul național de referire” care au drept scop delimitarea și elucidarea conceptelor acestora, care în anumite situații practice pot fi confundate.

La litera d), punctul 3) al art. 2 cuvintele „pentru transplant” a fost exclusă, deoarece scopul prelevării organelor sau țesuturilor poate fi nu doar transplantul, ci și folosirea acestora în cadrul unor ritualuri, pentru consum (în scop de canibalism), pentru folosirea în industria cosmetică, pentru colecționare etc.

Ca o prevedere nouă în lege, articolul 8 a fost completat cu alineatul (5¹), care prevede dreptul Avocatului Poporului de a asista și lua cuvânt la ședințele Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane. Reieșind din faptul că traficul de ființe umane constituie o încălcare a drepturilor omului și aduce atingere demnității umane și integrității ființei umane, iar atribuția principală a Avocatului Poporului constă în contribuirea la apărarea drepturilor și libertăților omului prin prevenirea încălcării acestora, prin monitorizarea și raportarea modului de respectare a drepturilor omului la nivel național, s-a considerat oportună participarea acestuia la ședințele Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane.

Ținem să menționăm că, în anul 2014 în componența Comitetului național a fost inclus Biroul pentru Relații cu Diaspora și Inspectoratul de Stat al Muncii. Reieșind din aceasta, la articolul 10 se modifică conținutul punctului 11), cu includerea atribuțiilor Biroului pentru Relații cu Diaspora în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, și completarea diviziunii 4 al aceluiași articol cu lit. d) care să reflecte o nouă atribuție a Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, prin intermediul Inspectoratului de Stat al Muncii, contribuind la identificarea cazurilor de trafic de ființe umane în scop de exploatare prin muncă.

Articolul 10 se completează cu alineatul (4) prin care este prevăzut că autoritățile administrației publice locale vor planifica anual resurse financiare pentru susținerea serviciilor de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane. Autoritățile publice locale, bazându-se pe datele statistice cu privire la numărul victimelor din anii precedenți, costurile pentru asistența acestora, vor putea estima și planifica, în limita posibilităților, resurse financiare pentru asistența și protecția victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane.

La articolul 11, pentru acordarea unei reglementări mai clare și previzibile s-a stabilit în mod expres atribuțiile Ministerului Afacerilor Interne în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane. La alin. (8) s-a extins termenul de prezentare a rapoartelor despre respectarea în țară a legislației privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane până la “15 ianuarie”. Extinderea acestui termen se impune urmare a procesului de colectare a informației/datelor statistice de către organele de drept, care din experiența anilor anteriori s-a dovedit a fi una mai complexă și care presupune o perioadă mai îndelungată de colectare și procesare.

Articolul 14 a fost completat cu alin. (4) prin care este prevăzută instruirea specialiștilor din domeniul transportului aerian și terestru național în domeniul prevenirii traficului de ființe. Atribuția de a asigura instruirea este în competența Ministerului de Economie și Infrastructurii, care potrivit Hotărârii Guvernului nr.594 din 26.07.2017 cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate, a preluat competențele Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, urmare a reorganizării prin absorbție.

În Capitolul III, art.15, a fost instituționalizat Sistemului național de referire. Necesitatea instituționalizării acestuia a survenit urmare a faptului că implementarea Strategiei Sistemului național de referire, a fost preconizată pentru o anumită perioadă de timp, 2009-2016. Pe parcursul implementării acesteia, s-a asigurat o abordare sistemică a protecției și asistenței victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, motiv pentru care se intenționează a asigura continuitatea sistemului lansat.

La art.16 se stabilește momentul, scopul și autoritățile competente în identificarea victimelor, prezumatelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane pentru a li se acorda protecția necesară.

În art.17 s-a precizat esența Centrelor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, specificându-se faptul că sunt instituții ce prestează servicii sociale. În scopul concretizării subiecților competenți în crearea acestor Centre, precum și modul de creare a lor, la alin.(2) al aceluiași articol s-a propus indicarea expresă că autoritățile publice centrale creează centre la propunerea și informarea Comitetului național, iar Administrația publică locală la propunerea și informarea comisiei teritoriale.

Pentru a evita interpretările eronate din punct de vedere lingvistic și stilistic, în art. 18 alin. (3) cuvântul „audieze” se substituie cu cuvintele „beneficieze de”, pentru că verbul „audieze” a fost utilizat în această normă cu sensul de „a urma un curs de pregătire profesională”.

Totodată, pentru a spori protecția victimelor traficului de ființe umane, se propune modificarea art.19 alin.(2) prin instituirea obligației autorităților din Republica Moldova de a lua măsuri de repatriere a victimei, doar după o analiză a riscurilor în fiecare caz în parte.

La alin.(5) al aceluiași articol se propune ca Regulamentul privind procedura de repatriere să fie aprobat de către Guvern.

Articolul 20 din lege va avea o redacție nouă pentru a reglementa protecția și asistența nu doar a victimelor traficului de ființe umane, dar și a potențialelor și prezumatelor victime.

Articolul 22 va suporta câteva modificări în vederea concretizării atribuțiilor misiunilor diplomatice și oficiilor consulare în acordarea protecției și asistenței

victimelor traficului de ființe umane.

Articolul 26 va fi abrogat, dat fiind faptul că în situațiile de trafic al copiilor se vor aplica aceleași principii generale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane prevăzute la art.4.

La art. 29 alin.(7) s-a majorat perioada cazării în centre a copiilor ce sunt victime ale traficului pînă la 12 luni, pentru a asigura o sporire a garanțiilor de protecție a minorilor.

S-a intervenit și în cuprinsul alin.(9) al art.29 prin substituirea cuvintelor “Legii învățămîntului” cu cuvîntul “legii”, deoarece Legea învățămîntului nr.547 din 21.07.1995 a fost abrogată prin Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014.

Modificări propuse la Legea nr.140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți

Pentru ca victimele traficului de copii să poată beneficia de protecție în conformitate cu prezenta lege, art. 8 „Identificarea copiilor aflați în situații de risc”, se completează cu litera j) „copiii sînt victime ale infracțiunilor.”.

3. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

În urma adoptării proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative va fi necesară modificarea și completarea Codului Penal nr. 985 din 18 aprilie 2002.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de față nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Propunerile și obiecțiile autorităților interesate precum și opinia Ministerului Justiției asupra acestora se conțin în tabelul de divergențe anexat la proiect.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupții. Conform raportului de expertiză anticorupție proiectul nu prezintă factori de risc și este compatibil cu standardele din domeniul anticorupție.

(Ministru

Vladimir Cebotari